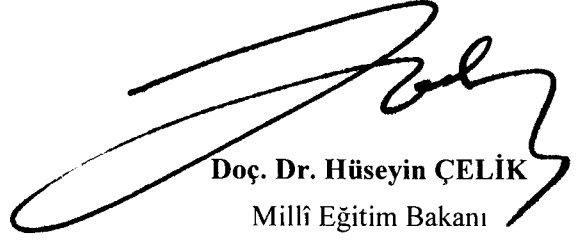

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

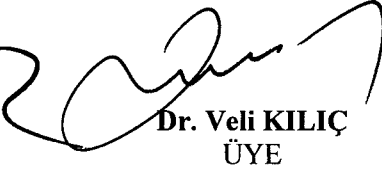
SAYI: 148	TARİH: 30.06.2008	KONU: Planör Pilotu Yetiştirme, Balon Pilotu ve Balon Uçuş Eğitici Yetiştirme Kurs Programları
ÖNCEKİ KARARIN SAYI:	TARİH:	

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 12.02.2008 tarihli ve 51169 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen, "Planör Pilotu Yetiştirme", "Balon Pilotu ve Balon Uçuş Eğitici Yetiştirme" kurs programlarının ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

Merdan TUFAN
Kurul Başkan V.

Nazım İrfan TANRIKULU
ÜYE

Dr. Veli KILIÇ
ÜYE

Ömer ÖZCAN
ÜYE

Füsun KÖKSAL
ÜYE

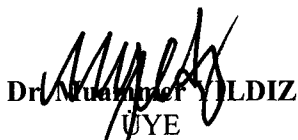

Ahmet SÖNMEZ
ÜYE

Ahmet Ergun BEDÜK
ÜYE

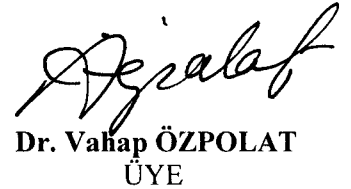

Zübeyir YILMAZ
ÜYE

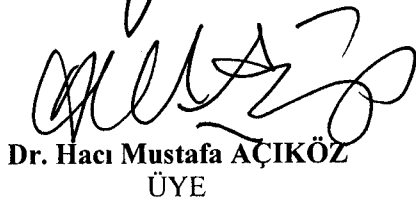

İbrahim BÜKEL
ÜYE

(izimli)
Hüseyin Alp BOYDAK
ÜYE

Dr. Muammer YILDIZ
ÜYE

Halil AŞICI
ÜYE

Dr. Vahap ÖZPOLAT
ÜYE

Dr. Hacı Mustafa AÇIKÖZ
ÜYE

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü

12 ŞUB 2008

Sayı :B.08.0.ÖÖG.0.19.02.03-(K5) /
Konu :Program İlavesi

00051169

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 03/01/2008 tarihli ve B.08.0.4.MEM.4.06.00.16-420/513 sayılı yazı,
b) 01/02/2008 tarihli ve B.11.1.SHG.0.14.02.00/3507/2964 sayılı yazı,
c) 15/01/2008 tarihli ve B.30.2.ANA.0.79.00.00/001/73 sayılı yazı,
d) Haziran 2005 tarihli ve 2573 sayılı Tebliğler Dergisi.

5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve bu Kanuna dayalı olarak çıkartılan Yönetmeliklere göre, Ankara İli Etimesgut İlçesinde kurum açma ve öğretime başlama izni alan Türk Hava Kurumu Özel Pilot Yetiştirme Kursunda "Planör Pilotu Yetiştirme ve Uçuş Öğretmeni Yetiştirme ve Geliştirme" kursu öğretim programları ilgi (a) yazı ile uygulanmak istenmektedir.

Söz konusu öğretim programı Genel Müdürlüğümüzce program çerçevesi bakımından incelenmiş olup, ilgi (d) Tebliğler Dergisinde yayımlanan program çerçevesine göre uygun olduğu görüşündedir.

Öğretim programının özel öğretim kurumlarında uygulanıp uygulanamayacağı konusunda Başkanlığınız görüşünün bildirilmesi ve eklerinin iadesini arz ederim.

Öner GÜNEY
Genel Müdür

EKLER :

- 1- Program taslağı (2 adet)
- 2- CD
- 3- İlgi (b) yazı örneği (1 sayfa)
- 4- İlgi (c) yazı örneği (2 sayfa)

Beşevler Kampüsü E-Blok
06500 / ANKARA

Tel : 213 47 25
Fax : 223 99 26

E-Posta : ookgm@meb.gov.tr
İnt.adresi : <http://ookgm.meb.gov.tr>

25 / 25.2.08

PLANÖR PİLOTU YETİŞTİRME KURS PROGRAMI

- 1. KURUMUN ADI** :
- 2. KURUMUN ADRESİ** :
- 3. KURUCUNUN ADI** :
- 4. PROGRAMIN DAYANAĞI** : 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, Özel Kurslar Yönetmeliği ve Uçak Pilotu Lisans Yönetmeliği (SHY – 1), SHT-1J Planör Pilotluğu Lisanslandırma Talimatı, Haziran 2005 tarih ve 2573 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan 05.05.2005 tarih ve 24 sayılı Özel Kurslar Çerçeve Programı
- 5. PROGRAMIN ADI** : Planör Pilotu Yetiştirme Kurs Programı
- 6. PROGRAMIN SEVİYESİ** : En az orta öğretim mezunu yetişkinler için hazırlanmıştır.
- 7. PROGRAMIN AMAÇLARI** :

Bu program ile kursiyerlerin;

1. Planör uçuş eğitimi ile sportif havacılığa ilgi duymaları,
2. Ekip çalışması esaslarına uyum sağlamaları,
3. Özgüveni ve cesareti gelişmiş bireyler olmaları,
4. Gerekli teknik bilgiye sahip olmaları,
5. Havacılığın sivil alanda sahip olduğu ve olacağı önemi kavramaları,
6. Uluslararası standartlarda planör pilotu olarak yetişmeleri,
7. İleride sivil havacılık kuruluşlarında görev alarak havacılık alanındaki gelişmeleri takip etmeleri beklenmektedir.

8. PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Bu kurs programı, planör pilot adaylarına lisans eğitiminin gerektirdiği yeterlilik düzeyine uygun eğitim vermek için hazırlanmıştır.
2. Kurs programı, aerodinamik, meteoroloji, insan performansı ve limitleri, planörde uçuş sırasında karşılaşılabilecek acil durumlar (emergency), uçuş emniyeti, hava hukuku, normal usuller, genel havacılık kuralları, hava trafik konuşmaları, seyrüsefer, havacılık tarihi ve ilk yardım ile ilgili teorik bilgi derslerini ve uçuş eğitimini kapsar.
3. Kursiyerlere verilecek teorik bilgi dersleri, uçuş öncesi ve uçuş eğitimi ile beraber olmak üzere iki şekilde verilecektir.
4. Uçuş eğitimi, bir bütünlük arz ettiğinden periyodik olarak ve gerektiğinde geçmiş dersler tekrar verilerek pekiştirilecektir.
5. Programda, anlatım, gösterip yaptırma, soru, cevap yöntem ve tekniklerine, bireysel çalışma, ekip çalışmasına yer verilecektir.
6. Planör uçuş eğitimi;
  - a. 'A' Brövesi
  - b. 'B' Brövesi
  - c. 'C' Brövesi
  - ç. Remork eğitimi (Lisans safhası) olmak üzere dört bölümden oluşmuştur.
7. 'B' Brövesi eğitimi alabilmek için 'A' Brövesi, 'C' Brövesi eğitimi alabilmek için 'B' Brövesi, Remork (Lisans) safhası eğitimi alabilmek için 'C' brövesi eğitimini tamamlamış olmak ön şarttır.
8. Tüm dersler için süre 1 saat olup bunun 15 dakikası ders arası olarak kullanılacaktır.
9. Normal usuller dersi ve kokpit çalışması uçuşa başlamadan önce, acil durumlar dersi ve sınavı ise yalnız uçuş safhasına yaklaşıldığında yapılacaktır.
10. Normal usuller sınavında geçer not %75, acil durumlar sınavında geçer not %100' dür.
11. "A" brövesi sınavında başarılı olamayan kursiyerlere çalışabilmeleri için 2 (iki) gün süre verilir ve tekrar sınava alınır. Kursiyer ikinci sınavdan da başarılı olamadığı takdirde, eğitimi durdurularak kurstan ilişkisi kesilir.
12. Lisanslandırma teorik bilgi sınavında başarılı olamayan kursiyer bir hafta içerisinde yeniden sınava tabi tutulur. Her kursiyerin 2 defa sınava girme hakkı vardır. İki sınav hakkında da başarısız olan kursiyer

- başarısız olduğu derslerden ilave eğitim alarak yeniden sınava tabi tutulur. Bu sınavda da başarısız olan kursiyerin eğitimi durdurularak uçuş kuruluna sevk edilir. Uçuş kurulunun vereceği karar nihaidir.
13. 'A' Brövesi eğitim seviyesinde kursiyere, 7 saat 10 dakika / 33 sorti uçuş,
  14. 'B' Brövesi eğitim seviyesinde kursiyere, 6 saat / 20 sorti uçuş,
  15. 'C' Brövesi eğitim seviyesinde kursiyere, 9 saat 30 dakika / 18 sorti uçuş,
  16. Remork eğitimi seviyesinde kursiyere, 7 saat 30 dakika / 18 sorti uçuş eğitimi verilir.
  17. "A" brövesinden lisans safhasının sonuna kadar kursiyere toplam 50 saat teorik eğitim verilir.
  18. Eğitim safhaları arasında geçişte kursiyer ara verirse intibak programı uygulanır.
  19. Eğitim safhaları arasında geçişte kursiyer ara verirse intibak uçuş programından önce kursiyer normal ve emergency usullerden tekrar sınava alınır.
  20. 'B' Brövesi eğitim safhasında kursiyerin çift kumanda (ÇK) eğitimi, öğretmenin kanaati ile 1 saat / 2 sorti uzatılabilir.
  21. Tayyare remorku safhasında kursiyerin ÇK eğitimi, öğretmenin kanaati ile 45 dakika / 3 sorti uzatılabilir.
  22. Eğitimde kullanılan planör, çift kişilik eğitim planörüdür.

9. PROGRAMIN SÜRESİ :

Haftalık Süre	:	a. Günde 2 saat X 5 gün = 10 saat (Teorik Bilgi Eğitimi) b. Günde 20 dakika X 5 gün = 1saat 40 dakika (Uçuş Eğitimi)
Toplam Süre	:	15 hafta, 50 saat "Teorik Bilgi Eğitimi" verilir.

10. PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE HAFTALIK DAĞILIMI

Planör Pilot Lisansı Uçuş Eğitimi 4(dört) bölümden oluşmaktadır:

1. 'A' Brövesi Eğitimi
2. 'B' Brövesi Eğitimi
3. 'C' Brövesi Eğitimi
4. Remork Eğitimi (Lisans Safhası)

'A' BRÖVESİ EĞİTİMİ

1.HAFTA

A. TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ (UÇUŞ ÖNCESİ VERİLECEK DERSLER)

1. THK'nın Tanıtımı
2. Kursiyerlerin Hareket Tarzı
3. Havacılık Tarihi
4. Planör Normal Usulleri
5. Planör Başlı Teknik Akademik Çalışma
6. Normal Usuller Sınavı

B. UÇUŞ EĞİTİMİ VE UÇUŞ İLE BİRLİKTE VERİLECEK TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ

1. Aerodinamik Teorik Dersi
2. İntibak Uçuşu
  - a. Harici Kontroller
  - b. Dahili Kontroller
  - c. Hayati Kontroller
  - ç. Form 1A ve 2A' nın Kontrolü
  - d. Kokpit Çalışması
  - e. Mahalli Uçuş Bölgesinin Tanıtımı
3. Uçuş Nazariyatı Teorik Dersi
4. Uçuş Emniyeti Teorik Dersi
5. Kumandaların Basit Tesirler Uçuşu
  - a. Kanatçıkların Basit Tesirleri
  - b. İrtifa Dümeninin Basit Tesiri
  - c. İstikamet Dümeninin Basit Tesiri

6. Kumandaların Devamlı Tesirler Uçuşu
  - a. Bir Önceki Dersin Tekrarı
  - b. Kanatçık Kumandasının Devamlı Tesiri
  - c. İrtifa Dümeninin Devamlı Tesiri
  - ç. İstikamet Dümeninin Devamlı Tesiri
  - d. Kumanda Koordinesi

2.HAFTA

A. UÇUŞ EĞİTİMİ VE UÇUŞ İLE BİRLİKTE VERİLECEK TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ

1. Uçuş Nazariyatı Teorik Dersi
2. Düz Uçuş
  - a. Bir Önceki Dersin Tekrarı
  - b. Kumanda Koordinesi
  - c. Belirli Bir Nirengiye Uçuş
  - ç. Sürat Kontrolü
  - d. İstikamet Kontrolü
  - e. Ufuk Hattı Kontrolü
  - f. Fletner Ayarı (Lövyenin İleri Geri Hareketindeki Yardımcı Kumandası)
  - g. İniş Hesaplaması
  - h. Hava Freni (Spoiler) Kullanma
3. Meteoroloji Teorik Dersi
4. Uçuş Nazariyatı Teorik Dersi
5. Dönüş
  - a. Bir Önceki Dersin Tekrarı
  - b. Kumanda Koordinesi
  - c. Normal ve Keskin Dönüşler
  - ç. Belirli Nirengilere Dönüşler
  - d. Dönüşte Kumanda Koordinesi
  - e. Dönüşe Giriş – Çıkış, Kayış
  - f. Meydan Turu (MT) Hesaplaması ve İniş

3.HAFTA

A. UÇUŞ EĞİTİMİ VE UÇUŞ İLE BİRLİKTE VERİLECEK TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ

1. Perdövites ve Genel Tekrar
  - a. Önceki Derslerin Tekrarı
  - b. Perdövites (Süratin Planörün Havada Tutunamayacak Kadar Azalması)
  - c. Yatışlı – Yatışsız Perdövites
2. Meydan Turu
  - a. Kalkış
  - b. Tırmanış
  - c. Start Anı (Teli Bırakma) İşlemleri
  - ç. Düz Uçuşa Geçiş
  - d. MT Nirengileri
  - e. İrtifaya Göre MT Hesaplaması
  - f. Esas Bacakta Yapılması Gerekenler ve Spoiler Kullanımı
  - g. Son Yaklaşma ve İniş Palyesi (Planörün Yere Paralel Olması)
  - h. İniş Rulesi ve Dikkat Edilecek Hususlar
3. Acil Durumlar Teorik Dersi
4. Acil Durumlar Sınavı
5. Uygulamalı Acil Durumlar Uçuşu

4.HAFTA

A. UÇUŞ EĞİTİMİ VE UÇUŞ İLE BİRLİKTE VERİLECEK TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ

1. Meydan Turu
  - a. Kalkış
  - b. Tırmanış
  - c. Start Anı (Teli Bırakma) İşlemleri
  - ç. Düz Uçuşa Geçiş
  - d. MT Nirengileri

- e. İrtifaya Göre MT Hesaplaması
  - f. Esas Bacakta Yapılması Gerekenler ve Spoiler Kullanımı
  - g. Son Yaklaşma ve İniş Palyesi
  - h. İniş Rulesi ve Dikkat Edilecek Hususlar
2. Kontrol Uçuşu
  3. İlk Yalnız Uçuş

'B' BRÖVESİ EĞİTİMİ

1. HAFTA

A. TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ (UÇUŞ ÖNCESİ VERİLECEK DERSLER)

1. Uçuş Nazariyatı
2. Uçuş Defteri Doldurma

B. UÇUŞ EĞİTİMİ VE UÇUŞ İLE BİRLİKTE VERİLECEK TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ

1. Uçuş Nazariyatı Teorik Dersi
2. Meteoroloji Teorik Dersi
3. İnsan Performansı ve Limitleri Teorik Dersi
4. Yelken Uçuşu
  - a. Yelken Paterni
  - b. Paterne Giriş ve Çıkış
  - c. 'S' Dönüşleri
  - ç. İrtifa Tahditleri
  - d. Yüksek ve Alçak MT

2-3. HAFTA

1. Yelken Uçuşu
  - a. Yelken Paterni
  - b. Paterne Giriş ve Çıkış
  - c. 'S' Dönüşleri
  - ç. İrtifa Tahditleri
  - d. Yüksek ve Alçak MT
2. Uçuş Nazariyatı Teorik Dersi
3. Uçuş Emniyeti Teorik Dersi
4. Aerodinamik Teorik Dersi
5. Hava Trafik Konuşmaları Teorik Dersi
6. 'B' Brövesi Kontrol Uçuşu
  - a. Kalkışı Müteakip Yelken Trafiğine Giriş
  - b. Yelkenden Faydalanma
  - c. Trafiği Terk Ediş
  - ç. Hesaplama ve Yüksek MT
  - d. Emniyetli İniş
7. 'B' Brövesi Yalnız Uçuşu

'C' BRÖVESİ EĞİTİMİ

1. HAFTA

A. TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ (UÇUŞ ÖNCESİ VERİLECEK DERSLER)

1. Uçuş Nazariyatı Teorik Dersi
2. Aerodinamik Teorik Dersi
3. Genel Havacılık Teorik Dersi

B. UÇUŞ EĞİTİMİ VE UÇUŞ İLE BİRLİKTE VERİLECEK TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ

1. Uçuş Nazariyatı Teorik Dersi
  - a. Viril (Dönerek Dikey Düşüş)
  - b. Yan Rüzgârda Kalkış ve İniş
  - c. Kayışla İniş
  - ç. Pano İnişi

2 -3. HAFTA

A. UÇUŞ EĞİTİMİ VE UÇUŞ İLE BİRLİKTE VERİLECEK TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ

1. Meteoroloji Teorik Dersi
2. İnsan Performansı ve Limitleri Teorik Dersi
3. Uçuş Emniyeti Teorik Dersi
4. Termik Dönüşleri
  - a. Yelken Uçuşu
  - b. Termik Dönüşleri
  - c. Termikten Yararlanma
  - ç. Perdövites
5. Genel Tekrar
  - d. Yan Rüzgâr Kalkışı ve İnişi
  - e. Kurs Tutma
  - f. Kumanda Koordinesi
  - g. Keskin Dönüşler, Koordine ve Sürat Muhafazası
6. Yalnız Uçuş

4. HAFTA

A. UÇUŞ EĞİTİMİ VE UÇUŞ İLE BİRLİKTE VERİLECEK TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ

3. Viril
  - a. Virile Giriş ve Çıkış
  - b. Düz Uçuşta ve Dönüşte Viril
2. Kayış
  - a. Kayış
  - b. Spoilerli Kayış
  - c. Son Yaklaşmada Kayış ve İniş
3. Pano İnişi
  - a. Pano İnişi
  - b. Yan Rüzgâr İnişi
4. Genel Ders Tekrarı
2. Safha Bitirme Kontrol Uçuşu

REMORK EĞİTİMİ (LİSANS SAFHASI)

1. HAFTA

A. TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ (UÇUŞ ÖNCESİ VERİLECEK DERSLER)

1. Aerodinamik Teorik Dersi
2. Hava Hukuku Teorik Dersi
3. İlk Yardım Teorik Dersi

B. UÇUŞ EĞİTİMİ VE UÇUŞ İLE BİRLİKTE VERİLECEK TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ

1. Uçuş Nazariyatı Teorik Dersi
2. Meteoroloji Teorik Dersi
3. Uçuş Emniyeti Teorik Dersi
4. Seyrüsefer Teorik Dersi
5. Acil Durumlar Teorik Dersi
6. Tayyare Remork Eğitimi
  - a. Remorkta Kalkış
  - b. Remork Takibi
  - c. Remork Arkasında Dönüşler
  - ç. Remorkta Halat Boşluklarının Giderilmesi
  - d. Remorkta Keskin Dönüşler
  - e. Remork Arkasında Alçalma
  - f. Takip Seviyesinin Altında veya Üstünde Kalındığında Yapılacak İşler
  - g. Remorkta Acil Durumlar
  - h. Halatın Planörde Kalması Durumunda Yapılacak İşler

2 -4.HAFTA

A. UÇUŞ EĞİTİMİ VE UÇUŞ İLE BİRLİKTE VERİLECEK TEORİK BİLGİ EĞİTİMİ

1. Tayyare Remork Eğitimi
2. Tayyare Remorkunda Yalnız Uçuş Kontrolü
3. Tayyare Remorkunda Yalnız Uçuş
4. Motorlu Planör İle Seyrüsefer (S/S) Eğitimi
  - a. Uçuş Planlaması
  - b. Harita Hazırlama
  - c. Teçhizat Kontrolü
  - ç. Harita Takibi ve Küresel Konumlandırma Sistemi (GPS) Kullanımı
  - d. Tarla Seçimi
  - e. Araziye İniş Usulleri
5. Motorlu Planör ile S/S Eğitimi
  - a. Uçuş Planlaması
  - b. Harita Hazırlama
  - c. Teçhizat Kontrolü
  - ç. Harita Takibi ve GPS Kullanımı
  - d. Tarla Seçimi
  - e. Araziye İniş Usulleri
6. Genel Tekrar
7. Planör Pilot Lisansı Kontrol Uçuşu

11. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Türk Hava Kurumu THKY–307 Planör Uçuş Okulu Uçuş ve Eğitim Yönergesi ile Milli Eğitim Bakanlığı Özel Kurslar Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri doğrultusunda sınavlar yapılır.

Kursiyer, teorik bilgi eğitimini tamamladıktan sonra tüm derslerden teorik bilgi sınavına alınır. Sınavda geçer not %75' tir. Uçuş eğitimi esnasında, uçuşa çıkmadan önce öğretmen her gün bir kursiyere acil durumları sorar. Sorulan acil durumlara doğru cevap veremeyen kursiyerin o gün uçuşu durdurulur.

12. PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLERİ :

Programın uygulanmasında kullanılacak öğretim araç-gereçleri 17.03.2004 tarih ve 25405 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği"nin 31. maddesinde belirtilen eğitim aracı seçme ve değerlendirme formu ile bilgi formu ektedir.

Slayt, tepegöz, barkovizyon, harita, GPS, öğrenci el kitabı, maket uçak vb. öğretim araç gereçleri olarak kullanılır. Ayrıca eğitim öğretim etkinliklerinde öğretim görevlileri tarafından hazırlanan ders notları kullanılacaktır.